

LIBERETA'

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Dodatek k časopisu Sindikata Italijanskih Upokoencev Spi-Cgil Fjk v slovenščini

spi.cgilfvg.it

Edizione in sloveno di Liberetà Fvg Anno 26 - Numero 1 - Giugno 2021 - Reg. Tribunale di Trieste N. 934 del 21/5/96 - Direttore responsabile Antonello Rodio - Stampa: Cronaca Fvg

OBNOVIMO JU! ZDRAVJE IN OSKRBA, NOBENIH REZOV VEČ!

NAŠE ZAHTEVE DEŽELI ZA PONOVEN ZAGON PO PANDEMIJI

Na 2. in 3. strani

Zdravstvo in blaginja, ponovni zagon po polomiji

di Roberto Treu
(generalni sekretar Spi Cgil FJK)

V mrku, ki ga je povzročila pandemija, se končno nekaj začne svitati: gre za upanje, ki nikakor ne pomeni, da bomo popustili, pač pa, da smo se nekaj naučili od starih napak, predvsem glede pomena učinkovitega, trdnega in ustrezno financiranega javnega zdravstva. Če ne izhajamo iz tega, je vsaka možnost gospodarskega, zaposlitvenega in socialnega okrevanja te države in naše dežele obsojena na propad. Za upravljanje tega okrevanja obstaja vlada brez primere, rojena z namenom vodenja Nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost (NNOO), ki ga financira Evropa in predstavlja neponovljivo priložnost za okrepitev gospodarstva in dela ter za izgradnjo novega družbenega modela.

Cgil na preži

Cgil je spet pripravljen na ak-

cijo za zaščito zaposlovanja, začeni pri podaljšanju roka za preprečitev odpovedi, ki že zdaj predstavlja najboljši rezultat, ki ga je v Evropi dosegel sindikat, in za usmerjanje vseh razpoložljivih sredstev v krepitev javnega zdravstva in blaginje. To je cilj, ki ga sindikat deli z ministrom Speranzo, tako kot tudi potrebo po novem zakonu o ne samostojnosti.

Obramba pokojnin

Hkrati smo se lotili tudi omizja za pravično pokojninsko reformo, ki bo sposobna ubraniti današnje pokojnine z zmanjšanjem davčne obremenitve, za popolno prevrednotenje na inflacijo in podaljšanje štirinajste plače, za znižanje upokojitvene starosti in za izboljšanje socialne varnosti mladih, ki jo je reforma nekdanje ministrice Fornero močno oškodovala.

Fjk: napake deželne odbora
Cilj sindikata je vplivati na politike za nov zagon in upravljanje sredstev, ne samo na državni, pač pa tudi na deželni ravni. Slika pa je v deželi vse prej kot spodbudna.

Po preveč številnih smrtih v domovih za starejše občane v prvem valu pandemije, je bila FJK več tednov na prvem mestu v Evropi po številu okužb in umrlih glede na število prebivalcev. To je kruta resnica, ki se ne sklada z instrumentalnimi pripovedmi deželne odbora in odbornika za zdravje Riccardija.

Lekcija, od katere se je treba učiti

Tudi mi, pravzaprav – zlasti mi, se moramo učiti na napakah: zato si močno prizadevamo za projekt razvoja in krepitve javnega zdravstva in socialnega sistema.

Sistem, v katerem ne manjka odličnosti, kot je služba za duševno zdravje, na primer, na preden laboratorij, ki je priznan na državni in mednarodni ravni. Zaskrbljujoče je, da odbornik omalovažuje take odličnosti, tako da tvegamo, da jih bo na tak način ošibil in ukinil, namesto tega pa se ozira za neuspešnih modelih, kot je lombardski, ki temeljijo na množični privatizaciji zdravstva.

Okrepiti javno zdravstvo

Če obstaja z deželno vlado neko soočanje glede zaposlitvene in industrijske politike, je dialog na področju zdravstva in oskrbe sporadičen in nedoločen. In to ravno v času, ko se zdravstvene službe v deželi, kljub prizadevanju osebja, slabšajo kot še nikoli prej: pomislite le na "beg" družinskih zdravnikov, na oslabitev krajevnih storitev, na

nepojmljive čakalne vrste – kar bi po logiki spodbudilo verodostojen in konkreten načrt, ki bi zagotovil zdravljenje in posege v ustreznem roku in na primeren način. Socialno-zdravstvena politika tega deželne odbora se mora spremeniti – s tem ciljem je Spi sprožil mobilizacijsko in ozaveščevalno kampanjo. Zahtevamo več storitev, večjo pozornost do potreb bolnikov in njihovih družin, večjo skrb za potrebe ljudi. Več naložb, začeni z zaposlovanjem osebja, tudi s sredstvi NNOO (naše predloge lahko preberete na notranjih straneh).

Potrebujemo preobrat

Pred nami so ključni meseci za doseganje teh rezultatov, ki morajo predstavljati prelomnico za upokoence in vse državljane. Izživ je velik in odločni smo, da ne bomo popustili.

Zdravstvo je treba obnoviti

Čakalni sezname, pomanjkanje družinskih zdravnikov, pomanjkljive storitve na ozemlju. Deželne zamude se krepko poznajo. Predlogi Spi za povratek k normalnosti

Zdravstvo »leto nič«. Naslov smo si izposodili po znamenem Rossellinijevem filmu in ravno pravšen je. Naslov, ki hkrati opozarja na izredno kritično stanje po treh valih pandemije, ki so v FJK povzročili skoraj štiri tisoč smrti in dejansko ohromili javno zdravstvo – in hkrati vliva upanje, da tisto leto nič pomeni nov začetek, preobrat: ne samo, da bi nadoknadili zamujeno, zlasti kar se zdravniških pregledov, izvidov in posegov tiče, pač pa tudi, da bi strukturno okrepili naše javno zdravstvo. Katastrofalni učinki pandemije so pokazali strukturne omejitve večletnega pomanjkanja naložb v osebje v prvi vrsti in zdravstvenega modela nasploh, ki ni več v koraku s časom, ki vse preveč osredotoča v bolnišnice in istočasno šibi storitve na ozemlju. Storitve, ki so temeljnega pomena glede na demografsko staranje družbe, na porast kroničnih bolnikov in tistih ne samostojnih. Stanje še dodatno bremenijo družinski zdravniki, katerih pomanjkanje meji že na emergency.

Če želimo res govoriti o ponovnem zagonu, se je treba najprej lotiti zdravstva. In na zdravstvu temelji poletna kampanja sindikata Spi - Cgil, ki zahteva soočanje z Deželno. Izredne razmere so razkrinkale napake sedanjega deželnega odbora, ki je reformo zdravstva, ki se je je lotila prejšnja uprava, umaknil v predal: ideje in zdravstvene politike je vedno čas spremeniti.

Čakalni sezname, potrebujemo načrt za njihovo ukinitev Dežela naj posreduje brez pooblaščenja zasebnikov

Deset dni za nujni pregled – to je po zakonu največja čakalna doba, ko zdravnikova napotnica navaja prednost B (kratka). Pogosto, pravzaprav prepogosto ni tako. Poglejmo en primer: v videmski pokrajini je povprečna čakalna doba za nevrološki pregled s prednostjo B kar 42 dni. V Pordenonu se dobe za oftalmološki pregled razširijo celo na dve leti: povsem nesprejemljiva doba, ki na žalost spodbuja beg bolnikov in sredstev v sosednji Veneto. Iz našega spremljanja primerov več kot 50 odstotkov nujnih storitev (nujne v strogem smislu, saj je prednost z oznako U treba zagotoviti v roku 72 ur) ni zagotovljenih v danih časovnih rokih.

Toda prednost z B oznako je le vrh ledene gore. Na tisoče je ne nujnih storitev, ki se sooča s čakalnimi dobami, ki so veliko daljše od predvidenih oz. določenih za prioriteto D (30 dni za pregled, 60 za specialistični pregled) – daleč največ težav je na področju oftalmologije, kot smo že omenili, dolgo časa pa zahtevajo tudi številne druge patologije. Čas se razvleče celo za redne preglede osnovnega pomena z vidika preventive, kot so na primer mamografije, na katere je treba čakati tudi več mesecev. Za vsako zamudo tlita slabo počutje in globoko

nelagodje ljudi, ki že doživljajo težave. To je slika, ki dobiva bolj ali manj resne razsežnosti glede na vrsto storitve in tudi glede na kraj, kjer naj bi jo nudili. Je res za to kriv covid? Pandemija ne more biti alibi: obstajajo namreč sredstva, ki sta jih dali na voljo Evropa in vlada, da bi se nadoknadilo zamude. Zato Spi-Cgil

zahteva nujni načrt naložb v osebje in opremo, da bi se podaljšalo delovni čas javnih zdravstvenih ustanov. Le tako se lahko zoperstavimo posledicam, ki jih ima nevdržno daljšanje čakalnih dob na zdravstveno stanje tisočih državljanov, zlasti med starejšimi in najbolj ranljivimi. NNOO na podlagi sredstev sklada za oživitve gospodarstva ponuja izjemno priložnost: denar torej obstaja, potrebna je tudi politična volja. Spi bo odločno nasprotoval kakršnimkoli ukrepom, katerih namen je spodbujanje zatekanja k zasebnikom, da bi se le omejilo čakalne dobe: odgovor je treba zaupati javnemu zdravstvu, ki je edino resnično jamstvo za pravico do enakopravnega zdravstva za vse in za učinkovito zdravstveno varstvo po vzdržnih cenah. Model ne more biti tisti iz Lombardije in tragična izkušnja pandemije to v celoti dokazuje.

Zaskrbljenost primarijev: »Čakanje ubija«

Bolniki s sladkorno boleznijo prosijo za »popolno obnovo oskrbe« in se pritožujejo zaradi »občutka zapuščenosti«, saj tvegajo »resne zaplete«. Primariji urologije treh zdravstvenih podjetij so Deželi naslovili vprašanje o čakalnih dobah za bolnike z rakom: »V roku 2-3 let bomo pregledovali bolnike, katerih diagnostična zamuda je povzročila izgubo mehurja ali življenja.«

In Združenje za zaščito bolnikovih pravic je konec leta 2020 ugotovilo podvojitev prijav bolnikov, ki niso imeli dostopa do zdravljenja. Taki in podobni klici v sili so romali na Deželo, da bi jo pozvali, naj že ukrepa proti nenehni rasti čakalnih seznamov in naj nadoknadi zamude, ki so krepko že presegle dovoljene ravni. Izboljšanje koronarazmer je in mora biti spodbuda za ukrepanje.

Več storitev na ozemlju: sredstva iz NNOO za reorganizacijo in krepitev blaginje

Odprije 1288 domov do leta 2026, ki bodo postali nove referenčne točke za socialne in zdravstvene storitve na ozemlju, konkretna pomoč za oskrbo bolnikov, za laboratorijske izvide, preglede in preventivne politike. Pa še dodanih 302 bolnišnic za skupnost, majhnih struktur, namenjenih pacientom, ki potrebujejo manj intenzivne zdravstvene posege ali pa za prehod od akutne faze do odpusta.

In še aktiviranje 602 teritorialnih operativnih centrov, po enega v vsakem zdravstvenem okrožju države, ki bi usklajevali storitve na domu z ostalimi zdravstvenimi službami. To je nekaj glavnih rešitev, ki jih je NNOO (Nacionalni načrt za oživitvev in odpornost) opredelil kot osnova politik za krepitev zdravja in blaginje, s skupnimi sredstvi, ki na državni ravni (misiji 5 in 6 NNOO) znašata 35 milijard evrov, dodeljenih v okviru Sklada za oživitvev gospodarstva.

Nobenih izgovorov več, treba se je lotiti politik za krepitev zdravja na ozemlju, tistih, ki so bile – vsaj tako pravijo – tudi osrednji cilj zdravstvene reforme sedanje deželne koalicije, ki je bila odobrena leta 2019. Reforma, ki je dejansko ukinila centre za primarno oskrbo t.i. CAP, ki jih je uvedla prejšnja zdravstvena reforma za krepitev zdravstvenih ustanov na ozemlju. Izginila pa so tudi združevanja med družinskimi zdravniki, medtem ko je vse več nekritih zdravstvenih mest, kar seveda prispeva h kaosu na urgencah.

Realnost je vsem na dlani in epidemija je razkrila slabosti našega modela: bolnišnice, ki ostajajo temelj sistema, imajo stalno premalo osebja, kar ne upošteva potreb kronično bolnih in starejših, ki potrebujejo pomoč tudi na domu, ter perifernih območij, kjer so povezave nične. Ta dežela in njeni prebivalci potrebujejo pravo reformo – javno zdravstvo, ki bo sposobno ponujati odgovore in z dejstvi zagotavljati našo pravico do zdravja. Sredstva za to so na voljo.

Politike za starejše, sindikati Deželi: »Spremeniti moramo model«

Okrepiti oskrbo na domu in prekvalificirati domove za starejše občane

Ne samo nova pravila za akreditacijo domov za starejše občane. Ponovno srečanje sindikatov upokoencev z odbornikom za zdravje Riccardom Riccardijem maja je bilo povod za širšo razpravo o strukturi politik za starejše in nesamostojne v tej deželi.

Nesoglasja na tem področju, kot tudi na področju zdravja, niso nobena skrivnost in obvladovanje pandemije s številnimi kritičnimi težavami zagotovo ni prispevalo k njihovem zmanjšanju. Po odbornikovem večmesečnem molku, je dialog le štartal in zabeležiti gre manjši

korak naprej. Riccardi je vsaj z besedami dejansko potrdil cilj strukturne krepitve sistema oskrbe na domu, ki mora za sindikate postati temelj politike za starejše in nesamostojne, »prednostna izbira v kontekstu splošne oskrbe starejših oseb, domovi za dolgotrajno oskrbo pa bi bili domu le alternativna rešitev oskrbe na domu, ki jo gre na vse načine spodbujati.«

Pandemija je naposled pospešila in okrepila potrebo po preobratu, zlasti zaradi hudih posledic (pred cepljenjem) v domovih za starejše, ki so se izkazali

med najšibkejšimi in manj zaščitenimi pred napadom virusa. Od tod seveda tudi zahteve po izrednem programu naložb v oskrbo na domu, po drugi strani pa tudi zahteve po pravilih za novo akreditiranje domov, ki primarno zasledujejo dostojanstvo in dobro počutje gostov in ne dodatno povečevanje števila ležišč. Če v tem trenutku to ne predstavlja prioritete za nikogar, glede na znatno zmanjšanje števila gostov in še vedno nič kaj spodbudno povpraševanja, ni skrivnost, da se zasebniki že premikajo v to smer.

Pandemija: upravljanje je bilo neustrezno. Zdaj so prednostna cepljenja

Približno 4500 okužb med gosti, skoraj polovica, najmanj 1600 med zaposlenimi in res zelo veliko smrtnih žrtev, ki bi lahko tudi ob pomanjkanju uradnih podatkov s strani deželnega odbora preseglji tisoč.

Pandemija je v domovih za starejše osebe v Furlaniji - Julijski krajini terjala velik davek: koliko so na to vplivale odločitve in napake pristojnega odborništva? Do preobrata je v vsakem primeru prišlo le s cepljenjem, ki je zmanjšalo in nato izbrisalo okužbe v domovih za starejše. Od tod torej dvojno opozorilo: po eni strani je še vedno potrebno prizadevati si, da se cepljenje vse bolj razširi na celotno populacijo, zlasti na starejše, ki so še vedno najbolj izpostavljeni najresnejšim posledicam, po drugi strani je treba spremeniti pogled na domove za starejše. Prekvalifikacija teh ustanov mora biti cilj in merila za njihovo

akreditiranje morajo biti vse bolj stroga: dovoljeni sta lahko največ dve ležišči na sobo, prostori morajo biti večji, osebje ustrezno usposobljeno in z boljšimi delovnimi pogoji – to ni le zagotovilo za boljšo pomoč gostom, ampak tudi učinkovitejši način za zavezitev širjenja okužb.

Določiti je treba natančen intervencijski protokol tudi glede na nove izredne razmere, začeti z določitvijo prostorov in struktur za oskrbo bolnikov in izolacijo okuženih ter opredelitev strogih preventivnih oz. varnostnih ukrepov za notranje in pogodbeno osebje. Prav tako je nujno treba okrepiti upravljanje in javni nadzor sistema, za katerega so bili še pred covidom prepogosto značilni primeri slabe pomoči in slabega upravljanja.

Nesamostojnost: zakon je vključen v načrt okrevanja

Vlada se zavezuje, da ga bo odobrila do leta 2023. Spi: »Zdaj naj se pospeši«

»V nacionalnem načrtu za oživitvev in odpornost je črno na belem zapisano, da bo naša država sprejela nacionalni zakon za nesamostojne starejše osebe.« Generalni sekretar Spi-Cgil Ivan Pedretti ponuja sintezo prvega koraka k novemu zakonu, ki opredeljuje osnovne ravni oskrbe, ki jih je treba zagotoviti na celotnem državnem ozemlju, z okrepitvijo standardov storitev, povečanjem razpoložljivih sredstev na voljo in z okrepitvijo ukrepov za zagotavljanje bivanja na domu in avtonomnega življe-

nja nesamostojnim.

»ZAKON DO LETA 2023«. To je prvi korak, zaključek poti pa je še daleč. Rezultat, glede na to, kar piše v NNOO, mora biti dosežen do konca zakonodaje, torej do leta 2023. Predaleč, menijo sindikati upokoencev, ki si prizadevajo, da bi pospešili soočanje z vlado, ki se je začelo 11. maja. Na konkretni rezultat čaka danes 3,5 milijona nesamostojnih ljudi, v 80 odstotkih primerov so to starejši ljudje in njihove družine; v naši državi zaznamujejo kakovost in količi-

no storitev številne razlike med deželami. Furlanija - Julijska krajina zagotovo ni med zadnjimi, tudi zaradi svoje posebne avtonomije, vendar bi uvedba državnega okvirnega zakona, ki bi bil ustrezno financiran in bi dvignil osnovne ravni oskrbe, seveda omogočila kakovostni preskok.

VEČ POMOČI NA DOMU.

Vprašanje nesamostojnosti se vključuje v 5. del NNOO, ki predvideva 19 milijard evrov sredstev. Del teh, nekaj manj kot 1,5 milijarde evrov, bo po

načrtu namenjenih ukrepom, ki bodo namenjeni preprečevanju tako imenovane »institucionalizacije«, torej pomoči znotraj namenskih struktur, kot so domovi za starejše ali domovi za dolgotrajno oskrbo, oz. podpri projektom avtonomnega življenja in novih stanovanjskih modelov za nesamostojne, modeli, ki se lahko sicer razvijejo tudi glede na ogromno intervencij (9 milijard sredstev) na področju obnove mest, socialnih stanovanj in stanovanjske politike.

CILJI. »Cilj - tako Pedretti - je

izogniti se hospitalizaciji starejših, dom prepoznati kot poglavito mesto oskrbe in čim bolj spodbuditi njihovo samostojnost in neodvisnost. Dočakali smo prve odgovore, ki so rezultat naših bitk.«

Kar zadeva nadaljevanje soočanja, so se vlada in sindikati dogovorili o vzpostavitvi političnega in tehničnega omizja za medresorsko razpravo, pri katerih bosta sodelovala Konferenca dežel in Anci, da bi le razprava o reformi nesamostojnosti in izvajanje projektov NNOO takoj zaživel.

Zdravje je pravica, beseda ženskam

Začela se je kampanja Spi Cgil FJK na temo medicine po spolu.

Temeljno orodje za izboljšanje preventive, diagnoze in zdravljenja

Pred medicino nismo vsi enaki: simptomi, zdravljenje in terapije se namreč spreminjajo glede na spol, starost, naše individualne izkušnje.

Na tej podlagi so nastale dežele medicine po spolu, v katerih je letos koordinacija žensk pri Spi spodbudila kampanjo za izobraževanje in informiranje. »Lotili smo se je, ker smo pozorni do žensk, ki jih zastopamo, tistih, ki niso več rosno mlade in o katerih se vse manj govori, čeprav predstavljajo zelo velik del prebivalstva,« pojasnjuje Daniela Vivarelli, vodja Koordinacije žensk/Politike po spolu v deželni tajništvu Spi-Cgil. »Teme smo se lotili v sila težkih razmerah za deželno zdravstvo, ki je pokazalo hude težave pri preprečevanju pandemije in obvladovanju njenih posledic, kot dokazujejo zelo dolgi čakalni sezname in težave na urgenci, ki so zrcalo sistema, ki preveč temelji izključno na bolnišnicah in je šibek na področju krajevnih storitev.«

Da bi bil sistem bolj usmerjen v potrebe državljanov, velja opozoriti tudi na potrebe, ki jih ponuja medicina po spolu, se pravi potrebe po diagnostičnih, terapevtskih in raziskovalnih metodologijah, ki bi bile bolj usmerjene na posebne potrebe žensk. V okviru kampanje so poskrbeli že za dve srečanja – prvo z zdravnico Daniela Pavan, kardiologinjo iz Pordenona, ki koordinira skupino Go Red for Women, ki se kot prva v deželi posveča medicini po spolu, drugo pa z nevrologom Ferdinandom Schiavom. Ostale dogodke še snujejo in bodo pos-

■ Na levi Daniela Vivarelli iz deželnega tajništva Spi. Desno kardiologinja Daniela Pavan

večeni zdravju starejših žensk, uporabi zdravil, preventivi, osteoporozi in degenerativnim boleznim, duševnemu zdravju in aktivnemu staranju. Seveda je cilj kampanje tudi ta, da Dežela FJK sprejme državni zakon iz leta 2018, ki stremi po krepitvi in spodbujanju medicine po spolu. »Spi poziva deželo, naj medicino po spolu vključi v svoje zdravstvene načrte, ker je nujno, da medicina in znanstveno raziskovanje ločujejo glede na spol, da preučijo razlike med moškimi in ženskami glede na bolezni in preverijo različen odziv na zdravila. Pravzaprav že pandemija, s katero se soočamo, kaže na pomembne razlike pri vplivu na moške ali ženske, ki bi jih veljalo raziskati z zdravstvenega in psihosocialnega vidika,« pojasnjuje Vivarellijeva.

Izvajanje zakona o medicini po spolu, ki je tudi rezultat ženskih bitk, je orodje, ki lahko pomeni pomemben korak naprej na področju preventive, dia-

gnostike in zdravljenja, saj prispeva k boljši kakovosti življenja žensk, starejših od 65 let. Žensk, ki so zelo pozorne na zdravje svojih mož, otrok in družinskih članov, svoje zdravje pa večkrat zanemarijo.

Gostja prvega srečanja, zdravnica Daniela Pavan, je opozorila, da se na žalost pogosto dogaja, da ženske podcenjujejo simptome, zlasti tiste kardiološke narave, saj so zmotno prepričane, da bolezni srca prizadejejo v glavnem moške. »Na področju bolezni srca velja tudi opozoriti, da temeljijo statistični vzorci raziskav v glavnem, za 75-80 odstotkov na moških.«

Zato je sindikat SPI prepričan, da je ozaveščevalna kampanja potrebna predvsem za ženske, tudi znotraj sindikata. »Vztrajali bomo, da bo vprašanje postalo trajno in obvezno za zdravstvene ustanove, zdravnike in zdravstvene delavce, pa tudi za nas znotraj sindikata: samo, če bomo znali močno potiskati v pravo smer, vključno z družbenimi pogajanjmi, lahko upamo, da medicina po spolu postane konkretna praksa v našem javnem zdravstvu.«

ZASEDANJE KOORDINACIJ ŽENSK Neuravnotežena pandemija

Oškodovane so bile pred pandemijo, danes pa so kar dvojno, saj doživljajo tudi krizo, ki meji že na recesijo ravno v sektorjih, kjer je zaposlovanje pretežno žensko. Kriza vpliva neenakomerno – če bomo dočakali nov zagon, bo to moral biti zlasti za ženske, saj bo treba poskrbeti za razlike v plačah, porazdelitev družinskih bremen in za negotovosti v zaposlovanju žensk in mladih. To je apel, ki izhaja z majske državne skupščine koordinacij Spi, pri kateri so Furlanijo - Julijsko krajino zastopale Daniela Vivarelli, Anna Bolzan, Sandra Turchet, Maria Marion, Maria Belle, Carmela Pasqua, Giuliana Pigozzo in Carmela Pasqua, ki je spregovorila v imenu vseh kolegic. »Recesija ima ženski obraz z več vidikov: zaradi izgubljenih delovnih mest, naraščajoče razlike v plačah, obremenitve zaradi neplačanih obveznosti oskrbe,« je uvodoma dejala Daniela Cappelli iz državnega tajništva.

Tvegamo, da bo kriza ženske pahnila desetletja nazaj v preteklost, je ugotavljala. Od tod tudi strateški pomen načrta za oživitve gospodarstva, ki se močno osredotoča na krepitve blaginje, od jasli do oskrbe na domu in lokalnih zdravstvenih storitev, ne da bi pri tem pozabil na zakon o nesamostojnosti, povezan z nacionalnim programom reform. Gre za ukrepe, ki lahko ženskam odprejo vrata na trgu dela in jim utrejo pot v smeri enakih možnosti med moškimi in ženskami. »Reformirati moramo sistem socialne zaščite in potrebna je globalna intervencija.

Zlasti pa je potreben univerzalni in veliko bližji zdravstveni sistem. Država mora vlagati,« je dodal generalni sekretar Spi Ivan Pedretti na skupščini. Vsa nakazana so izredno aktualna vprašanja, ki veljajo tudi za našo deželo, tako kot je potrebna pravna, kulturna in politična bitka proti nasilju glede na spol. Ženske Spi Fjk bodo o tem razpravljale v prihodnjih tednih na deželni zborovanju ženskih koordinacij. Za datume in poročilo o delu vas vabimo, da sledite spletnim novicam na LiberetaOnline, na naši spletni strani in na Facebook strani Spi Cgil Fjk.

Odpornišтво, pomen spomina

Spi in Vzpi-Anpi sta se združila ob praznovanju 25. aprila in ustvarjanju spletne strani noipartigiani.it, spletnega spomenika na partizanski boj

»Danes moramo bolj kot kdajkoli prej spet vzpostaviti medgeneracijski odnos tudi zato, ker v naši državi prihaja do preveč fašističnih in nedemokratskih izbruhov.«

Generalni sekretar Spi Cgil Ivan Pedretti je s temi besedami razložil »poslanstvo« spletne strani noipartigiani.it, ki deluje od 19. aprila letos in je namenjeno video pričevanjem moških

in žensk, protagonistov odpora. Pravi spomenik odporništvu je rezultat dvoletnega dela, ki sta ga usklajevala Gad Lerner in Laura Gnocchi, ki sta se osebno srečala s partizani, partizankami in kurirji. »Vsem njim, brez hierarhičnih razlik, se mora pokloniti država,« piše v sporočilu državnega Vzpi-Anpi. Spi in Vzpi-Anpi sta sodelovala tudi na nedavnem praznovanju

25. aprila v deželi, čeprav je nanj tudi letos močno vplivala pandemija (bil je zadnji dan v oranžni coni).

Za praznovanje 76. obletnice osvoboditve je Spi-Cgil FJK organiziral tudi spletno debato, ki so jo 26. aprila v živo predvajali tudi po Facebooku in pri kateri sta sodelovala deželni sekretar Roberto Treu in generalni sekretar Ivan Pedretti.

